

ΟΙ ΒΕΤΕΡΑΝΟΙ ΤΗΣ 114

Ο ΘΥΓΛΟΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ DELTA DAGGER

A

Από τον Ιούνιο του 1969 ως το Νοέμβριο του 1970, η ελληνική πολεμική αεροπορία παρέλαβε από τις ΗΠΑ μέσω προγράμματος στρατιωτικής βοήθειας (M.A.P.: Military Assistance Programme) 20 αεροσκάφη CONVAIR F-102A Delta Dagger και 4 εκπαιδευτικά TF-

102A.

Τα δύο πρώτα εκπαιδευτικά TF-102A παραλήφθηκαν τον Ιούνιο του 1969, ενώ όλα τα μονοθέσια F-102A παραδόθηκαν μέσα στο τρίμηνο Σεπτεμβρίου-Δεκεμβρίου 1969. Τα τελευταία δύο διθέσια TF-102A προ-οιγήθηκαν στην Ελλάδα τον Αύγουστο και το Νοέμβριο του 1970. Όλα τα F/TF-102A εντάχθηκαν στη δύναμη της 114ΠΜ/342 ΜΠΚ.

Όταν έφθασαν στην Ελλάδα, ήταν όλα βαμμένα με το κλασικό γκριζο-χρώμα (A.D.C. GREY) που χρησιμοποιούσε η U.S.A.F. εκείνη την εποχή. Η βαφή άλλαξε το 1974, όταν απέκτησαν την τετράχρωμη παραλλαγή τύπου Vietnam. Το μοναδικό θανατηφόρο ατύχημα που έλαβε χώρα κατά τη διάρκεια της επιχειρησιακής χρήσης των F-102 στην Ελλάδα σημειώθηκε στις 3 Ιουλίου του 1972 όταν κατά τη φάση της απογείωσης το αεροσκάφος του υποσημναγού Νικολόπουλου Θεοφάνη, για λόγους που δε γνωρίζουμε, συνετρίβη εκτός διαδρόμου με αποτέλεσμα το θάνατο του χειριστή.

Πριν παραδοθούν στην ελληνική αεροπορία, τα F/TF-102A πέρασαν γενική επιθεώρηση από την εταιρία Fairchild Industries, Aircraft Service Division στις εγκαταστάσεις της στο αεροδρόμιο Bob Sikes της πόλης Κρέστβιου της Φλώριντας. Μόνο τα δύο τελευταία TF-102A ήρθαν στην Ελλάδα απευθείας από Μοίρες της αμερικανικής αεροπορικής αθροφουράς χωρίς την παραπάνω διαδικασία. Όπως ήδη αναφέραμε, τα αεροσκάφη που παρέλαβε η Ελλάδα ήταν ενταγμένα σε Μοίρες Αναγνώ-τισης (F.I.S.: Fighter Interceptor Squadron) της αεροπορικής εθνοφουράς των Η.Π.Α. (A.N.G.: Air National Guard) και συγκεκριμένα στις Μοίρες:

111th F.I.S./Texas ANG, 118th F.I.S./Connecticut ANG, 122th F.I.S./Louisiana ANG., 134th F.I.S./Vermont ANG., 152th F.I.S./Arizona ANG., 175th F.I.S./South Dakota ANG., 194th F.I.S./California ANG.

Ήρθαν στην Ελλάδα πετώντας από τις ΗΠΑ μέσω Goose Bay (Καναδάς), Keflavik (Ισλανδία), Lossie Mouth (Μ. Βρετανία) και Ramstein (Γερμανία). Αποσύρθηκαν το 1977 με την έλευση των Mirage F.1CG.

Σήμερα, 21 από τα 24 παραληφθέντα F/TF 102A σώζονται διασκορπισμένα σε μουσεία και αεροπορικές βάσεις εντός και εκτός Ελλάδας. Πέραν των ελληνικών αεροσκαφών, ένα F-102A και ένα TF-102A εκτίθενται στο Μουσείο της τουρκικής πολεμικής αεροπορίας στην Κωνσταντινούπολη, ενώ σίγουρα κάποια από τα 49 F/TF-102A που παρέλαβε η Τουρκία θα σώζονται σε κάποια αεροδρόμιά της.

Το μόνο άλλο F-102A στον ευρωπαϊκό χώρο, βρίσκεται στην αεροπορική βάση Κέφλαβικ της Ισλανδίας σε πολύ άσχημη κατάσταση. Ανήκε στο 57th F.I.S. της U.S.A.F.E. (United States Air Force In Europe).

Με δεδομένη την παντελή τους ανυπαρξία —λόγω της σπανιότητάς τους— στα ευρωπαϊκά αεροπορικά μουσεία νομίζουμε ότι το μουσείο της Π.Α. πρέπει να συμπεριλάβει στη συλλογή του τουλάχιστον δύο F-102A και δύο TF-102A ως κεντρικά εκθέματα, ενώ θα ήταν πολύ καλή κίνηση η ηλειοψιφία των υπολοίπων να συντηρηθεί έστω και υποτυπωδώς, ώστε να ανέβει περισσότερο η ήδη υψηλή ανταλλακτική τους αξία, σε πιθανή ζήτησή τους από ευρωπαϊκά αεροπορικά μουσεία ή συλλογές.

Χωρίς να γνωρίζουμε το ήδη υπερφορτωμένο πρόγραμμα συντήρησης και αναπαλάωσης αεροσκαφών του μουσείου Π.Α. και τον εντυπωσιακό ρυθμό ανάπτυξής του, κρίνουμε ως εξαιρετικά ζωτικής σημασίας για τη μελλοντική του εξέλιξη την ύπαρξη κάποιας πρόνοιας, ώστε να σωθεί όλος αυτός ο ιστορικός αεροπορικός θησαυρός που σπάζει παραπεταμένους σε διάφορες «αεροπορικές χωματερές» και να μπορέσει να αναδείξει την αξία του, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό.

Π.Μ.

Μια αεροπορική βάση δεν έχει μόνο σύγχρονα αλλά και παλαιά αεροσκάφη, τα οποία, αν και βρίσκονται πλέον εκτός υπηρεσίας, δεν παύουν να ενδιαφέρουν τους φίλους της αεροπορίας.

Του Θέμη Βρανά

1. «Ο-61024» s/n 56-1024. Ανήκε στο 111 FIS/Texas ANG. Βρίσκεται παταπισμένο σε κάποια γωνία της 114 Π.Μ. Το ρύγχος του είναι κατεστραμμένο από φωτιά, η οποία είναι άγνωστο αν προκλήθηκε κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας του ή είναι αποτέλεσμα κάποιας άσκησης πυρόσβεσης.

5. «Ο-61106» s/n 56-1106. Κατά την υπηρεσία του στις ΗΠΑ ήταν ενταγμένο στο 111 FIS/Texas ANG. Το αεροσκάφος είναι βαμμένο με τα χρώματα που είχαν τα F-102A από το 1969 έως το 1974. Από τα 1000 περίπου F-102 που κατασκευάστηκαν συνολικά, 19 σώζονται ακόμη στη χώρα μας. Το συγκεκριμένο αεροσκάφος υπάγεται στο μουσείο της 114 Π.Μ.

2. «Ο-61001» s/n 56-1001. Ανήκε στο 111 FIS/Texas ANG. Το πρόθεμα «Ο» στον αριθμό σειράς του αεροσκάφους δηλώνει ότι το συγκεκριμένο αεροσκάφος υπηρέτησε τουλάχιστον δέκα χρόνια με τα αμερικανικά χρώματα.

6. «Ο-61039» s/n 56-1039. Διακρίνονται ανοικτές οι κοιλιές θυρίδες που αποτελούσαν το διαμέρισμα μεταφοράς των πυραύλων αέρος-αέρος AIM-4C Falcon.

3. «Ο-61034» s/n 56-1034. Πρώην αεροσκάφος του 152 FIS/Arizona ANG. Ο χρωματισμός στα πρότυπα των M2000 είναι πραγματικά άψογος εξαιρουμένου του ρύγχους!

7. «Ο-61079» s/n 56-1079. Μέχρι τις 22/10/1969 ήταν ενταγμένο στο 111 FIS/Texas ANG. Είναι ένα από τα F-102A της 114 Π.Μ. που είναι βαμμένα εδώ και κάποια χρόνια με το χρωματισμό των Mirage 2000.

4. «Ο-61040» s/n 56-1040. Πρώην αεροσκάφος του 111 FIS/Texas ANG. Διαγράφηκε από τα μητρώα της USAF στις 26/11/1969 και προσγειώθηκε στην Ελλάδα την πρώτη εβδομάδα του Δεκεμβρίου το 1969.

ΟΙ ΑΛΛΟΙ «ΘΗΣΑΥΡΟΙ» ΤΗΣ 114 Π.Μ.

1α. RF-104G Starfighter s/n 6662, FG-662. Αν και η κατάσταση του συνόλου είναι πολύ καλή, καλό θα ήταν να φροντίσουν οι υπεύθυνοι του μουσείου την αλλαγή του ελαστικού του αριστερού κυρίως σκέλους του συστήματος προσγείωσης. Πρώην αεροσκάφος της γερμανικής αεροπορίας έφερε τον κωδικό «2113».

3α. TF-104G Starfighter s/n 5961. Όταν πετούσε με την Luftwaffe έφερε τον κωδικό 2831.

2α. RF-104G Starfighter s/n 6691, FG-691. Αυτό το εντυπωσιακά τοποθετημένο Starfighter είναι ο «φύλακας» της πύλης της 114 Π.Μ. Πρέπει να τονιστεί ότι το «buzz number» στην άτρακτο είναι το RF-691 σε αντίθεση με το FG-662 του RF-104G του μουσείου της 114 Π.Μ. Προέρχεται από τη γερμανική αεροπορία στην οποία έφερε τον κωδικό 2130.

4α. TF-104G Starfighter s/n 5901. Άλλο ένα Starfighter προερχόμενο από τα γερμανικά αποθέματα. Σε γερμανική υπηρεσία έφερε τον κωδικό 2772.

5α. Άχρηστος πλέον σωρός απορριπόμενων εξωτερικών δεξαμενών καυσίμου αεροσκαφών F-104G.

δα. CL-13 Mk2 Sabre, s/n 19235. Η ιστορία των Canadair Sabre στην τότε ΕΒΑ ταυτίζεται με την ιστορία των πρώτων δέκα χρόνων της 342 Μοίρας Αναχαρίστως Ημέρας όπως ονομαζόταν κατά τη σύστασή της το 1955, αλλά ουσιαστικά και με την ιστορία της συνομήλικης σχεδόν 114 Πτερυγας Μάχης. Η παρουσία ενός Sabre στο μουσείο της 114 ΠΜ είναι κάτι παραπάνω από συμβολική.

7α. UH-16B, s/n 517183. Αν λάβουμε υπόψη την πρόσφατη απόσυρση του τύπου από την ενεργό υπηρεσία, προξενεί εντύπωση η άψογη κατάσταση του φρεσκοβαμμένου Albatross (ή... «έκούφη» για τα πληρώματα της 353 ΜΝΑΣ). Το αεροσκάφος περνούσε IRAN (Inspection and Repair As Necessary), όταν αποφασίστηκε η «συνταξιοδότησή» του. Δε θα υπήρχε τίποτε καλύτερο από το να καταλήξει ένα τόσο σπάνιο και σε καλή κατάσταση αεροπλάνο στο μουσείο της Π.Α.

8α. Lockheed T-33A, «TR-777» s/n 53-5777. Προκαλεί εντύπωση η πλήρης έλλειψη των συνηθισμένων προειδοποιητικών και του serial number από το κάθετο σταθερό.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΕΡΟΣΚΑΦΗ από το 1912 έως σήμερα, έκδοση IPMS.
- British Aviation Review 1995
- European Wrecks and Relics by Mike Bursell
- ODMIL, Old Military Aircraft Serials, Part 1, by Andy Mower

Σωζόμενα Ελληνικά Delta Daggers

TF-102A	0-54035	55-4035	Από 12/95 στο Μουσείο Π.Α.
F-102A	0-60981	56-0981	112 Π.Μ.
F-102A	0-61001	56-1001	114 Π.Μ.
F-102A	0-61007	56-1007	112 Π.Μ.
F-102A	0-61024	56-1024	114 Π.Μ. (ημι-κατεστραμμένο)
F-102A	0-61025	56-1025	Έκθεση 124 ΠΒΕ
F-102A	0-61031	56-1031	Έκθεση ΣΕΔΕΣ/113 Π.Μ.
F-102A	0-61034	56-1034	114 Π.Μ.
F-102A	0-61039	56-1039	114 Π.Μ.
F-102A	0-61040	56-1040	114 Π.Μ.
F-102A	0-61052	56-1052	Από τέλη 1995 στην Ολλανδία
F-102A	0-61056	56-1056	EAB
F-102A	0-61059	56-1059	112 ΠΜ
F-102A	0-61079	56-1079	114 Π.Μ.
F-102A	0-61106	56-1106	Μουσείο 114 Π.Μ.
F-102A	0-61125	56-1125	Από το 1987 στη βάση Ramstein Γερμανία
F-102A	0-61232	56-1232	110 Π.Μ. Ίσως εκτεθεί στο Μουσείο της 110 Π.Μ.
F-102A	0-61233	56-1233	Μουσείο Σ.Ι.
TF-120A	0-62326	56-2326	112 Π.Μ.
TF-102A	0-62327	56-2327	112 Π.Μ.
TF-102A	0-62355	* 56-2355	112 Π.Μ.

* Σε αρκετές πηγές αναφέρεται ως s/n 56-2335.

Επίσης υπάρχουν αναφορές και για πέμπτο εκπαιδευτικό TF-102A s/n 56-2334. Αν κάποιος αναγνώστης μπορεί να μας δώσει οποιαδήποτε πληροφορία για το συγκεκριμένο TF-102A, θα μπορούμε πλέον να έχουμε μια πραγματικά πλήρη κατάσταση των ελληνικών Delta Daggers.

Τα α/φη για τα οποία δεν έχουμε καθόλου πληροφορίες είναι τα F-102A s/n 56-0988, s/n 56-1011 και s/n 56-1016.